

and methodological manual]: navch.-metod. posib. (2023) / uklad. H. M. Stetsenko, N. H. Tikhonova. Kropyvnytskyi. [in Ukrainian].

Bantuveris, K. (2019). 5 porad nalahodzhennia

spivpratsi z batkamy vashykh uchniv [Five tips for building collaboration with your students' parents]. *Klasnomu kerivnyku. Use dlia roboty*, issue 6, pp. 8–10. [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 05.05.2025

УДК 378.091.2:008

DOI: 10.37026/2520-6427-2025-122-2-104-109

Тетяна ЧЕРНІГОВЕЦЬ,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри документальних комунікацій
та менеджменту Рівненського державного
гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID 0000-0002-0757- 8863
e-mail: tchernigovets@ukr.net

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІСНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядаються теоретико-методологічні засади культурологічного підходу до професійної підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів (як майбутніх офісних працівників) за Освітньою програмою «Документознавство та інформаційна діяльність». Актуалізує дослідження Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки, досвід кафедри документальних комунікацій та менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету щодо підготовки означених фахівців; професійна орієнтація випускників у сферу офісної практики та вимоги роботодавців до фахових компетентностей офісних працівників (когнітивних, аксіологічних, креативних та

професійно-діяльних).

Висвітлено сутність культурологічного підходу і стратегію підготовки майбутніх офісних працівників в освітньому процесі з урахуванням первинних посад та кар'єрних перспектив здобувачів освіти у сфері документознавства, інформаційної діяльності та управління документно-інформаційними процесами. Доведено, що культурологічний підхід сприяє підготовці сучасних офісних працівників із належним рівнем культурологічної компетентності.

Ключові слова: культурологічний підхід, професійна підготовка, майбутні офісні працівники, культурологічна компетентність, заклад вищої освіти.

Tetiana CHERNIGOVETS,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor of the Department
of Documentary Communications
and Management,
Rivne State Humanitarian University,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0757- 8863
e-mail: tchernigovets@ukr.net

CULTURAL APPROACH AS A FACTOR IN IMPROVING THE QUALITY OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE OFFICE WORKERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. The article examines the theoretical and methodological principles of the cultural approach to the

professional training of higher education applicants at the bachelor's and master's levels (as future office workers)

under the Educational Program «Document Studies and Information Activities». The study is updated by the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032, many years of experience of the Department of Document Communications and Management of the Rivne State Humanitarian University; the orientation of graduates regarding professional activity in the field of office practice in Ukraine; the growing requirements of employers for the cultural component of the professional competencies of office workers in accordance with qualification requirements (national and European).

The purpose of the study: to reveal the essence and potential of the cultural approach in the professional training of future office workers in the educational process of a higher education institution. The essence and specificity of the cultural approach in the training of future office workers in higher education institutions are highlighted, as well as the pedagogical strategy for implementing the cultural content of educational components.

They provide cognitive, axiological, creative and professional aspects of training a multifunctional specialist, taking into account primary positions and career prospects in the field of document science, information activities, document and information communication and management of document and information processes. It is proven that the cultural approach contributes to improving the quality of professional training and cultural competence of future office workers in higher education institutions.

Key words: *cultural approach, professional training, future office workers, cultural competence, higher education institution.*

Постановка проблеми. Активний розвиток в Україні сучасної офісної культури обумовив удосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів за Освітньою програмою «Документознавство та інформаційна діяльність» спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на культурологічних засадах. Її актуальність визначена Стратегією розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки, мета якої – інтелектуальний, культурний і професійний розвиток особистості, формування якісного людського капіталу та згуртування суспільства для утвердження України як рівноправного члена європейської спільноти (Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки, 2022).

Разом із тим, вона підтверджується рекомендаціями стейкхолдерів-роботодавців і випускників кафедри документальних комунікацій та менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету щодо підсилення культурологічного складника професійної підготовки здобувачів вищої освіти означених освітніх програм у межах кадрової політики сучасних компаній (організацій). Зокрема, мається на увазі наявність у фахівців необхідних професійних компетентностей відповідно до кваліфікаційних вимог (високий рівень професійних знань, умінь і навичок); уміння вчитися та здатність швидко перепрофілюватися; готовність до змін та інновацій; креативність (здатність фахівця генерувати нові ідеї); володіння комп'ютерними технологіями, професійною комунікацією (вербальною,

документно-інформаційною, візуальною, онлайн); культурологічними компетентностями (належний рівень культурологічних знань); особиста (морально-етична, естетична) культура співробітників та їхні ціннісні орієнтації; наявність soft skills (гнучких навичок); обізнаність із культурою компанії та офісною культурою.

Вагомим аргументом поглиблення культурологічного складника у професійній підготовці майбутніх офісних працівників є подальший розвиток інформаційного суспільства, інформаційно-комунікаційних технологій та офісної культури. Саме ці чинники обумовлюють підвищення рівня культурологічної компетентності фахівців у галузі документознавства та інформаційної діяльності.

Аналіз наукових досліджень і публікацій свідчить про значний інтерес українських науковців як до загальнотеоретичних проблем культурологічного підходу у сфері вищої освіти України, так і до підготовки здобувачів освіти окремих спеціальностей та освітніх програм. У контексті нашого дослідження варто виокремити розвідки І. Зязюна (теоретико-методологічні аспекти змісту культурологічного підходу у професійній освіті), К. Гнатівської (поліфункціональність культурологічного підходу), Г. Кутузової (гуманістичні засади культурологічної підготовки), М. Якубовської (аксіологічні основи культурологічної компетентності здобувачів освіти), В. Подгаєцької, О. Іващенко, В. Дніпренка (культурологічні засади освіти в умовах цифровізації суспільства).

Актуальність культурологічного підходу в професійній підготовці фахівців різних спеціальностей підтверджують: В. Аніщенко, О. Падалка, Я. Бірюк, Г. Пішун (педагогів закладів загальної середньої освіти); М. Левченко, В. Тушева (педагогів мистецьких спеціальностей); Г. Богатирьова, А. Лук'янець, В. Сідоров (фахівців у галузі туризму та гостинності); Л. Лунгу (фахівців філологічних спеціальностей); О. Гуренко (соціальних педагогів); О. Ісаєва, М. Грицько (медиків); Л. Чистякова (фахівців технологічної освіти); С. Машкіна, Т. Усатенко, Л. Хомич (педагогів у сфері виховної діяльності).

Однак варто наголосити, що проблематика культурологічної підготовки майбутніх офісних працівників за означеною Освітньою програмою ще не достатньо вивчена, а отже, потребує комплексного дослідження.

Мета статті – розкрити сутність та потенціал культурологічного підходу щодо підвищення якості професійної підготовки майбутніх офісних працівників у закладі вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи культурологічний підхід як чинник підвищення якості професійної підготовки майбутніх офісних працівників у закладах вищої освіти (*далі* – *ЗВО*), передусім варто проаналізувати термін «культурологічний». Зауважимо, що він впливає із сутності культурології – інтегративного наукового знання про культуру, феномени культури, людину як творця культури та її буття в соціумі. У нашій роботі таким феноменом є освіта.

Розглянувши означені вище погляди вітчизняних науковців щодо сутності культурологічної підготовки

здобувачів вищої освіти, сформулюємо образ сучасного випускника закладу вищої освіти. Дослідниця Н. Воронова у зв'язку з цим зазначає, що це – «людина культури, вільна, гуманна, духовна й творча особистість, яка здатна варіативно мислити, орієнтуватися в соціокультурному середовищі, що змінюється, яка прагне творчої самореалізації й саморозвитку в просторі культури» (Воронова, 2018, с. 225). Ця думка є співзвучною з концепцією культурологічного підходу І. Зязюна стосовно спрямованості змісту сучасної професійної підготовки у ЗВО на «активне і творче оволодіння особистістю базовими культурними цінностями. Вона містить потужний виховний і когнітивний потенціал, формує ціннісно-мотиваційні засади професійної діяльності, збагачує її функції, забезпечує посилення креативних компонентів освіти» (Зязюн, 2005, с. 35).

Г. Кутузова зі свого боку акцентує увагу на посиленні гуманістичної функції культурологічних освітніх компонентів, спрямування пізнавальної діяльності здобувачів освіти на формування гуманістичних цінностей, реалізації сутнісних сил особистості в її різнобічній навчальній та соціокультурній діяльності. Ефективність цього процесу забезпечують міжпредметні зв'язки гуманітарних (культурологічних) і професійно-орієнтованих компонентів (Кутузова, 2009, с. 10).

Л. Лунгу у своєму дослідженні наголошує на зв'язку культурологічної спрямованості освітнього процесу в межах певної освітньої програми зі змістом професійної підготовки здобувачів освіти (у нашому дослідженні – майбутніх офісних працівників) і характеризує рівень їхніх професійних домагань, культури професійного мислення, мовлення, поведінки, а як наслідок – професійної культури (Лунгу, 2002, с. 77). Відповідно М. Якубовська вважає, що результатом культурологічного підходу є формування культурологічної компетентності здобувачів освіти у системі професійного навчання з аксіологічним складником, оскільки цінності, норми й ідеали є підґрунтям мотивації навчальної та професійної діяльності (Якубовська, 2019, с. 92).

Отже, культурологічний підхід у контексті нашого дослідження доцільного розглядати як *системний освітній процес із культурологічними освітніми компонентами, що сприяє підвищенню рівня культурологічних знань здобувачів освіти, формуванню їхньої загальної та особистої культури, гуманістичних цінностей, розвитку креативності та культурологічного підґрунтя майбутньої професійної діяльності відповідно до сучасної офісної культури та вимог роботодавців щодо рівня кваліфікації та професійних компетентностей працівників*.

У запропонованому нами визначенні культурологічний підхід формують такі основні складники, як: а) *когнітивний* (від лат. *cognitio* – пізнання) – спрямований на розширення культурологічних знань здобувачів освіти; б) *аксіологічний* (від грец. *ἀξία* – цінність, *λόγος* – вчення) – сприяє формуванню гуманістичних цінностей здобувачів освіти (духовних, моральних, естетичних, соціальних, професійних); в) *креативний* (від лат. *creatio* – процес і продукт творення чогось нового) – націлений на розвиток у здобувачів освіти

креативності, тобто здатності до генерування принципово нових ідей; г) *професійно діяльнісний* – стосується професійної підготовки здобувачів освіти, формування їхніх знань, умінь і навичок, професійних компетентностей та професійної культури.

У зв'язку з цим культурологічний аспект фахової підготовки майбутніх офісних працівників проєктувався нами на етапі розробки Освітніх програм «Документознавство та інформаційна діяльність» відповідно до Стандартів вищої освіти за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» для бакалаврського та магістерського рівнів і знайшов своє вираження в гуманітарних та фахових компетентностях випускників. Так, у переліку загальних компетентностей бакалавра (ЗК 12) представленої освітньої програми зазначається: «здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства...» з урахуванням первиннихasad професійної діяльності фахівців та їхніх кар'єрних перспектив.

Отже, означена вище Освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність» кафедри документальних комунікацій та менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету орієнтована на підготовку мультифункціональних офісних працівників, здатних до професійної діяльності у сфері сучасної *офісної культури*, яку трактуємо як сукупність організаційних, ділових, корпоративних, комунікаційних, інформаційних, етичних і технологічних елементів, документного масиву, та *офісного стилю*, під яким розуміємо простір професійної діяльності співробітників; атмосферу, що створюється в компанії; взаємодію між співробітниками; візуальну ідентичність та цінності компанії (Офісний стиль, 2025).

Окреслені фактори майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти обумовило визначення культурологічних освітніх компонентів та їхній зміст. Це сприяє формуванню загальної та особистої культури здобувачів освіти, їхніх первинних основ професійної, ділової та корпоративної культури, культури ділової комунікації, етикету, стилю, традицій компанії, гостинності тощо. Загалом від цих чинників залежить не лише особиста репутація співробітників, а й імідж компанії (позитивне сприйняття компанії клієнтами), зрештою – її бізнес-показники.

Культурологічний підхід передбачає відповідно до курсів навчання послідовне опанування здобувачами освіти культурологічними знаннями та формування на їхній основі професійних і культурологічних компетентностей. Їх забезпечують відповідні компоненти: *обов'язкові* (цикл загальної та професійної підготовки) та *вибіркові освітні*. На думку відомого теоретика культурологічної галузі М. Слободяника, для професійної підготовки документознавців провідними компонентами загальнонаукового спрямування є філософія, історія України та ділова українська мова (Слободяник, 2011, с. 4).

Проаналізуємо освітні компоненти фахової підготовки майбутніх офісних працівників, які містять

культурологічне спрямування відповідно до логіки їхнього вивчення.

Освітній компонент **«Історія України»** збагачує студентів-першокурсників знаннями про генезис українського народу на різних етапах історичного процесу, його самобутність та боротьбу за національно-державну незалежність. Місія дисципліни – сформувати історичне мислення, патріотизм, активну соціальну позицію здобувачів освіти, стати базисом для вивчення фахових компонентів (чи окремих змістових модулів) історичного спрямування.

Освітній компонент **«Історія української культури»** сприяє набуттю здобувачами освіти знань про витоки та розвиток культури, традицій і мистецтва українського народу від стародавніх часів до сьогодення. Це поглибить їхній інтелектуальний рівень, розуміння себе як носія культури українського народу, сприятиме вихованню національної свідомості, морально-етичних цінностей, естетичного досвіду, стане підґрунтям для формування культурологічних компетентностей.

Первинне знайомство здобувачів освіти першого курсу з майбутньою професією, змістом ОП «Документознавство та інформаційна діяльність», її культурологічним підґрунтям відбувається в межах освітнього компонента **«Вступ до фаху»**. Цей аспект розглядається у процесі вивчення тем:

- «Документознавство та інформаційна діяльність» як складові культурологічного знання», де основна увага акцентується на поняттях «документ» та «інформаційна діяльність» як феноменах культури;

- «Історія розвитку професійної діяльності в галузі діловодства та документознавства», під час якої вивчаються витоки та розвиток професії діловода (документознавця) в історико-культурному процесі не лише в Україні, а й за кордоном.

У змісті освітнього компонента **«Історія документа»** розглядаються соціально-культурні умови появи писемності, різних видів документів та їхній розвиток в історії людства. Виокремлюється тема «Книга як документ», що збагачує знання здобувачів освіти про книжкову культуру українського народу. Акцентується увага на вкладі Рівненщини в її розвиток. Маємо на увазі визначну рукописну пам'ятку староукраїнської літературної мови та мистецтва, національну святиню України «Пересопницьке Євангеліє», написану у 1556–1562 роках Михайлом Васи́лієвичем в містечку Пересопниця, та перше видання «Острозької Біблії», видрукованої церковнослов'янською мовою у 1580–1581 роках Іваном Федоровим у друкарні Острозької академії з ініціативи князя Костянтина-Васи́ля Острозького.

Освітній компонент **«Архівознавство»** передбачає: а) отримання здобувачами освіти знань про архіви як поліфункціональні інституції, покликані збирати, досліджувати, зберігати та надавати в суспільне користування документи, що мають історико-культурну цінність для держави та народу; б) набуття практичних умінь з архівування документів в організаціях.

На другому курсі культурологічну підготовку та світоглядний аспект гуманітарної освіти забезпечує освітній компонент **«Філософія»**, що є базовим

для всіх науково-освітніх компонентів. Відповідно до сучасних суспільних процесів вивчення філософії: а) формує основи філософського і творчого мислення студентів (Бистрицький, 2015), культурологічні та морально-етичні компетентності майбутнього фахівця; б) сприяє соціально-філософському освоєнню дійсності, глибшому розумінню філософії ділової, корпоративної та офісної культури, місії бібліотек, інформаційних та архівних установ у суспільстві, а також роль документа в історії людства.

Освітній компонент **«Документознавство»** передбачає обізнаність здобувачів освіти з теорією документа (тлумачення термінів та їхні функції, властивості, ознаки та класифікація), ознайомлення з його сутністю як культурним феноменом в історії людства, а також інформаційним, знаковим та матеріальним складниками.

«Діловодство» як прикладний освітній компонент є основою для отримання здобувачами освіти знань про його сутність та організацію роботи зі службовими документами, формування вмінь, навичок та культури їхньої підготовки. Це сприятиме володінню офіційно-діловим стилем (послідовність і точність викладу інформації, чіткість та лаконічність висловлювання, наявність мовних кліше і штампів), оперуванню термінологією, знаннями реквізитів документів.

Освітній компонент **«Історія розвитку теорії інформації»** формує знання здобувачів освіти про: сутність та функції інформації як історико-культурного явища, її еволюцію і види; носіїв та технології як фактори функціонування інформації в сучасному інформаційному суспільстві. Це поглиблює розуміння освітніх компонентів інформаційного циклу та формуванню інформаційної культури.

Освітній компонент **«Українська мова (за професійним спрямуванням)»** у фаховій підготовці майбутніх офісних працівників на третьому курсі навчання посідає вагомe місце, оскільки професійна діяльність студентів, як наголошує Н. Лесовець, обумовлює володіння нормами сучасної української літературної мови, вміння користуватися мовними засобами відповідно до мети та змісту діяльності (Лесовець, 2009, с. 22–28). У зв'язку з цим опанування означеного компонента в інтеграції з документознавчими курсами, як-от «Діловодство», «Документознавство», «Документне забезпечення управлінської діяльності організацій», «Лінгвістичні основи документознавства», сприяє формуванню культури писемного мовлення, роботи з документами, документно-інформаційної та ділової комунікації.

Вивчення освітнього компонента **«Історія світової цивілізації»** поглиблює здобувачів освіти третього курсу знаннями із всесвітньої історії, зокрема про соціокультурний розвиток людства як цивілізаційний процес. Ці знання є базою для розуміння історичного складника всіх компонентів Освітньої програми і підтверджують належний рівень гуманітарної підготовки випускника університету.

Прикладний аспект культурологічного підходу в професійній підготовці майбутніх офісних працівників реалізує вибірко́вий освітній компонент – **«Офісні технології»**, який активно обирають здобувачі освіти.

Це передусім пов'язано з трансформацією офісної практики (як міжнародної, так і вітчизняної) у зв'язку з пандемією Covid-19 та воєнним станом в Україні, в результаті чого виникли нові типи офісів та технології діяльності. За цих умов культурологічний складник є наскрізним у межах означеного компонента.

Так, перший навчальний модуль охоплює: теоретичні засади дефініції «офіс»: типологія офісів, класи офісів, їхні теоретичні моделі та служби; культуру офісу: організаційна, ділова, корпоративна, етична, культура гостинності та професійна культура співробітників. У межах другого модуля на теоретичному та прикладному рівнях, що передбачає виконання практичних завдань під час занять, виробничій практиці та в позааудиторній діяльності, здобувачі освіти опановують основні види офісних технологій, як-от технології організації офісного простору та роботи офісу, офіс-менеджменту, документаційного забезпечення офісу, комунікаційні технології, технології інформаційної діяльності, корпоративної та ділової культури.

Поглиблення прикладних культурологічних компетентностей майбутніх офісних працівників реалізує освітній компонент **«Організація представницької діяльності»**, що орієнтований на вивчення технологій івент-менеджменту, тобто професійну підготовку офісних заходів, а саме корпоративних, презентаційних, інформаційних, демонстраційних, благодійницьких, соціально-культурних та ділових прийомів. Аби надати цим заходам національного колориту, знання здобувачів освіти доповнено навчальним матеріалом про традиційну культуру українського народу (свята, обряди, звичаї, народне мистецтво, гостинність та їхні регіональні релікти). Це сприяє формуванню в студентів креативного мислення та практичних навичок, які знадобляться їм у майбутній професійній діяльності у процесі підготовки та проведення представницьких заходів із національними елементами.

Вивчення освітнього компонента **«Етика і психологія ділового спілкування»** сприяє підвищенню компетентності майбутніх офісних працівників щодо ділового спілкування у сфері професійної діяльності. Зважаючи на це, під час вивчення означеного курсу здобувачі освіти набувають знання про: а) сутність феномена «ділове спілкування»; б) уміння: здійснювати ділове спілкування у різних формах комунікації, обирати оптимальні стратегії і тактики цього процесу; організовувати свою поведінку відповідно до приписів ділового етикету, що поглиблює формування професійної культури фахівця та належного іміджу ділової людини. Наголошуючи на важливості комунікативних навичок, О. Гомотюк апелює до Всесвітнього економічного форуму в Давосі (2016 р.), де перші позиції в рейтингу займають навички, що стосуються спілкування з людьми, вміння управляти, розуміти й домовлятися (Гомотюк, 2020, с. 85).

Освітній компонент **«Комп'ютерні технології в діловодстві»** інтегрує здобувачів освіти четвертого курсу у сферу електронної культури як вищої форми розвитку культури і людської цивілізації, ключовою ознакою якої є обмін інформацією за допомогою електронних засобів, доповнення знань та формування технологічних вмінь і навичок роботи з електронними

документами, системами електронного документообігу та комунікації. Означений компонент збагачує здобувачів освіти знаннями щодо управління інформацією (інформаційними процесами, ресурсами та системами) компанії, що є вагомим чинником адміністративного управління та підвищення рівня офісної культури.

На магістерському рівні культурологічної підготовки важливим є освітній компонент **«Інноваційні процеси в діяльності інформаційних центрів, бібліотек та архівних установ»**, вивчення якого сприяє отриманню здобувачами освіти теоретичних знань про інноваційні процеси в галузі «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» в діяльності означених вище установ. Вони стосуються менеджменту, маркетингу, фандрайзингу, інформаційних технологій, розробки інформаційних продуктів та надання послуг користувачам.

Завершує змістовий контекст культурологічної підготовки майбутніх офісних працівників магістерського рівня освітній компонент **«Професійна культура менеджера інформаційної діяльності»**, що: а) забезпечує формування загальної компетентності (ЗК2 – здатність генерувати нові ідеї, або креативність) та фахової компетентності (СК16 – здатність вільно орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах та здійснювати критичний аналіз сучасних концепцій і дискусійних проблем предметної галузі); б) поглиблює й узагальнює теоретичні знання здобувачів освіти щодо сутності професійної культури, а також професійні та культурологічні компетентності менеджера інформаційної діяльності.

Отже, проведений аналіз культурологічного потенціалу освітніх компонентів свідчить про його можливості поглибити культурологічні компетентності здобувачів освіти та сприяти їхній фаховій мобільності, що підтверджує моніторинг практичної діяльності випускників останніх років у сфері офісної практики.

Висновки. Представлене нами дослідження засвідчило актуальність культурологічного підходу щодо підвищення якості професійної підготовки майбутніх офісних працівників у закладі вищої освіти та підсилення її когнітивними, аксіологічними, креативними, прикладними складниками. Це сприяє: набуттю здобувачами освіти ґрунтовних теоретичних і прикладних фахових знань; формуванню культурологічних компетентностей та ціннісних орієнтацій; удосконаленню загальної, особистої, інформаційної та первинного рівня офісної культури; визначеності щодо первинних посад у сфері професійної діяльності з орієнтацією на кар'єрні перспективи в офісній практиці; формуванню м'яких / гнучких (soft skills) та жорстких / професійних (hard skills) навичок і професійної культури.

Крім того, дослідження підтвердило доцільність стратегії кафедри документальних комунікацій та менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету щодо культурологічного підходу з метою підвищення якості професійної підготовки майбутніх офісних працівників у закладі вищої освіти в межах Освітньої програми «Документознавство та інформаційна діяльність» відповідно до логіки вивчення освітніх компонентів за принципом наступності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі регіональної офісної практики в контексті культурологічної парадигми підготовки майбутніх офісних працівників у закладах вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 286-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022032-roki-286-> (дата звернення: 14.04.2025).

Воронова, Н. С. (2018). Культурологічний підхід у вищій школі. *Міжнародні Чепанівські психолого-педагогічні читання*. Вип. 37 (4), Т. 1 (23). С. 224–229. URL: <https://chelpnov.eeipsy.org/index.php/eeip/issue/view/4/PDF3> (дата звернення: 05.04.2025).

Зязюн І. А. (2005). Освітній простір культури в педагогічній теорії. *Kstafcene zawodowe: pedagogika i psihologia = Професійна освіта: педагогіка і психологія*: польс.-укр. журнал / за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Нічкало. Ченхстохова; Київ. Вип. 7. С. 35–46.

Якубовська, М. (2019). Аксиологічні засади у системі творення культурологічної компетентності: модель формування особистості студента. *Молодь і ринок*. № 8 (175). С. 90–95.

Кутузова, Г. І. (2009). Актуальні проблеми культурологічної підготовки студентів університетів. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. № 19. С. 9–12.

Лунгу, Л. (2002). Культурологічний підхід у формуванні світогляду майбутніх фахівців філологічних спеціальностей у процесі професійної підготовки. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія «Педагогічні науки»*. № 49. С. 72–77.

Офісний стиль: чи важливий він для корпоративної культури? (2025). *RIABOVA*: сервіс підбору офісів. URL: <https://riabova.io/blog/ofisnyj-stil-vazhen-li-on-dlja-korporativnoj-kultury> (дата звернення: 26.04.2025).

Слободяник, М. С. (2011). Становлення та розвиток вищої документознавчої освіти в Україні. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. № 3. С. 4–5. http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2011_3_1 (дата звернення: 30.04.2025).

Бистрицький, Є. (2015) Чому філософія має бути обов'язковою дисципліною у вишах та академічних інститутах. *Українська правда*. URL: https://blogs.pravda.com.ua/authors/bystrytsky/54c84e4990b7f/page_3/ (дата звернення: 03.05.2025).

Лесовець, Н. (2009). Особливості формування культури писемного мовлення студентів-документознавців. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. Вип. 17. С. 22–28.

Гомотюк, О. Є. (2020) Освітній простір в умовах викликів. *Інформація та соціум: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції*. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. С. 85–86. URL: <https://ijas.donnu.edu.ua/issue/view/408> (дата звернення: 06.05.2025).

REFERENCES

Strategiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022–2032 roky [Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032]: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid

23.02.2022 № 286-r. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022032-roki-286-> (Accessed 14.04.2025). [in Ukrainian].

Voronova, N. S. (2018). Kulturolohichni pidkhd u vyshchii shkoli [Culturological approach in higher education]. *Mizhnarodni Chelpanivski psykhologo-pedahohichni chytannia*, issue 37 (4), vol. 1 (23), pp. 224–229. Available at: <https://chelpnov.eeipsy.org/index.php/eeip/issue/view/4/PDF3> (Accessed 05.04.2025). [in Ukrainian].

Ziazun, I. A. (2005). Osvitnii prostir kultury v pedahohichnii teorii [The educational space of culture in pedagogical theory]. *Kstafcene zawodowe: pedagogika i psihologia = Profesiina osvita: pedahohika i psykhohihiia*: pol.-ukr. zhurnal / za red. T. Levovytskoho, I. Vilsh, I. Ziazuna, N. Nychkalo. Chenchstokhova; Kyiv, issue 7, pp. 35–46. [in Ukrainian].

Yakubovska, M. (2019). Aksiolohichni zasady u systemi tvorennia kulturolohichnoi kompetentnosti: model formuvannia osobystosti studenta [Axiological principles in the system of creating cultural competence: a model of student personality formation]. *Molod i rynek*, no. 8 (175), pp. 90–95. [in Ukrainian].

Kutuzova, H. I. (2009). Aktualni problemy kulturolohichnoi pidhotovky studentiv universytetiv [Current problems of cultural training of university students]. *Naukovyi visnyk Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no.19, pp. 9–12. [in Ukrainian].

Lunhu, L. (2002). Kulturolohichni pidkhd u formuvanni svitohliadu maibutnikh fakhivtsiv filolohichnykh spetsialnostei u protsesi profesiinoi pidhotovky [Cultural approach in the formation of the worldview of future specialists in philological specialties in the process of professional training]. *Naukovyi visnyk Izmalskoho derzhavnoho humanitarnoho universytetu. Seriia «Pedahohichni nauky»*, no. 49, pp. 72–77. [in Ukrainian].

Ofisnyi styl: chy vazhlyvyi vin dlia korporativnoi kultury? [Office style: is it important for corporate culture?]. (2025). *RIABOVA*: servis pidboru ofisiv. Available at: <https://riabova.io/blog/ofisnyj-stil-vazhen-li-on-dlja-korporativnoj-kultury> (Accessed 26.04.2025). [in Ukrainian].

Slobodianyuk, M. S. (2011). Stanovlennia ta rozvytok vyshchoi dokumentoznavchoi osvity v Ukraini [Formation and development of higher document science education in Ukraine]. *Biblioteko-znavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, no. 3, pp. 4–5. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2011_3_1 (Accessed 30.04.2025). [in Ukrainian].

Bystrytskyi, Ye. (2015) Chomu filosofiiia maie buty oboviazkovoio dysyplinioiu u vyshakh ta akademichnykh instytutakh [Why philosophy should be a mandatory discipline in universities and academic institutes]. *Ukrainska pravda*. Available at: https://blogs.pravda.com.ua/authors/bystrytsky/54c84e4990b7f/page_3/ (Accessed 03.05.2025). [in Ukrainian].

Liesovets, N. (2009). Osoblyvosti formuvannia kultury pysemnoho movlennia studentiv-dokumentoznavtsiv [Peculiarities of the formation of a culture of written speech among students of document studies]. *Humanitarna osvita v tekhnichnykh vyshchyykh navchalnykh zakladakh*, issue 17, pp. 22–28. [in Ukrainian].

Homotiuk, O. Ye. (2020). Osvitnii prostir v umovakh vyklykiv [Educational space in challenging conditions]. *Informatsiia ta sotsium*: materialy V Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii. Vinnytsia: DonNU imeni Vasylia Stusa, pp. 85–86. Available at: <https://ijas.donnu.edu.ua/issue/view/408> (Accessed 06.05.2025). [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 21.05.2025